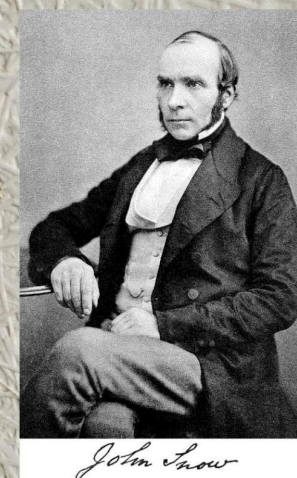

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет

**Епідеміологічні дослідження
в профілактичній та клінічній медицині**

**Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченій засновнику західної епідеміології**

**Джону Сноу
(6 червня 2018 року, м. Харків)**

За редакцією проф. Т.О. Чумаченко

Харків – 2018

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Епідеміологічні дослідження
в профілактичній та клінічній медицині**

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченій засновнику західної епідеміології

Джону Сноу

(6 червня 2018 року, м. Харків)

За редакцією проф. Т.О. Чумаченко

Харків – 2018

УДК 616 – 036.22 – 084

Е 71

Епідеміологічні дослідження в профілактичній та клінічній медицині:
Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченій
засновнику західної епідеміології Джону Сноу (6 червня 2018 року, м. Харків).
– Х.: ТОВ «Планета-Прінт», 2018.- 113 с.

ISBN 978-617-7587-59-9

Редакційна колегія:

М'ясоєдов В.В. – проректор з наукової роботи ХНМУ, д-р мед. наук, професор.

Чумаченко Т.О. – завідувач кафедри епідеміології ХНМУ, д-р мед. наук,
професор (відповідний редактор).

Шевченко О.С. – завідувач кафедри фтизіатрії та пульмонології, д-р мед. наук,
професор.

Семішев В.І. – доцент кафедри епідеміології ХНМУ, канд. мед. наук, доцент.

Поливянна Ю.І. – асистент кафедри епідеміології ХНМУ (секретар).

У збірнику представлені результати теоретичних та практичних наукових досліджень, а також роботи практичних органів охорони здоров'я широкого кола питань з актуальних проблем епідеміології, діагностики, клініки, лікування та профілактики інфекційних та неінфекційних захворювань. Роглянуто сучасні проблеми військової медицини, питання історії медицини та педагогіки.

Матеріали подані мовою оригіналу (українська, англійська, російська).

Редакційна колегія зберігла авторський текст без істотних змін, звертаючись до корегування в окремих випадках.

Відповідальність за достовірність матеріалів несуть автори.

Для широкого кола наукових та практичних працівників медицини та інших суміжних галузей.

УДК 616 – 036.22 – 084

ISBN 978-617-7587-59-9

© Харківський національний медичний університет, 2018

© Кафедра епідеміології, 2018

3. Global infection prevention and control priorities 2018–22: a call for action Allegranzi, Benedetta et al. The Lancet Global Health, Volume 5 , Issue 12 , e1178 - e1180.

4. Чумаченко Т.О. Біобезпека, глобалізація та інфекції, пов'язані з наданням медичної допомоги // Біоетика та біобезпека: мультидисциплінарні аспекти : матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 105-річчю пам'яті В. К. Високовича, Харків, 23–24 травня 2017 р.. - С. 161–163.

5. Чумаченко Т.О., Семішев В.І. Комплексная профилактика инфекций, связанных с оказанием медицинской помощи, как ключевая стратегия сдерживания формирования антибиотикорезистентности возбудителей // Матеріали науково-практичної конференції за участю міжнародних спеціалістів в рамках реалізації глобальної кампанії ВООЗ "Антибіотики: використовуйте обережно!" та Другого Всесвітнього тижня правильного застосування антибіотиків, Харків, 23 листопада 2016 р. – С. 154-156.

6. WHO. Global action plan on antimicrobial resistance. ((accessed Aug 2, 2017).)World Health Organization, Geneva; 2015. Assess: <http://www.who.int/antimicrobial-resistance/publications/global-action-plan/en/>

ДИНАМІЧНА ОЦІНКА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ЛЮДИНИ ЯК ПРЕДИКЦІЯ ДЕЯКИХ СОМАТИЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Чайковський І.А.¹, Талалаєв К.О.², Тверезовський М.В.³,
Борейко М.О.¹

¹Інститут кібернетики ім. В.М.Глушкова, НАН, Київ, Україна

²Одеський національний медичний університет,

³Військова академія, м. Одеса, Україна

Актуальність. Поняття "функціональний стан" організму людини в сучасній науковій літературі часто використовується для

характеристики загального стану людини, пов'язаного з виконанням трудової, навчальної діяльності і знаходженням в певному морально-психологічній оточенні, що вкрай актуально під час її зміни, або зміни умов її проведення. На формування функціонального стану людини значно впливає адекватність виконуваної діяльності.

На даний час існує багато прийомів і способів оцінки функціонального стану організму людини, від анкетування до програмно-апаратної діагностики.

Нами для оцінки функціонального стану організму людини використовувався програмно-апаратний комплекс «Кардіоплюс П». В зазначеному програмно-апаратному комплексі реалізований принцип багатостороннього аналізу електрокардіограми, який дозволяє отримати багатосторонню та повну фізіологічно обґрунтовану інформацію, яка складається з 4-х блоків: аналізу варіабельності ритму серця, амплітудно-часових показників ЕКГ, порушень ритму серця та психоемоційного стану.

В останні роки виявлено, що є надійний зв'язок між деякими особливостями варіабельності ритму серця, у першу чергу спектральними характеристиками та психоемоційним статусом, через що розроблена модель так званої нервово-вісцеральної інтеграції (The Model of Neurovisceral Integration). Цей факт дав змогу створити програму кількісної оцінки психоемоційного стану за даними електрокардіограми та включити цей аспект у її багатосторонній аналіз.

Ґрунтовна дослідна експлуатація розробленого програмно-апаратного комплексу у клінічних та позаклінічних умовах, у тому числі серед студентів ВНЗ, військовослужбовців силових структур, безпосередньо у зоні АТО, виявила його мультифункціональність, тобто доцільність його використання для вирішення низки різних завдань, а саме:

а) об'єктивна оцінка тяжкості стану хворих, які потребують невідкладної допомоги, а також аналіз післятравматичного пошкодження серцево-судинної системи у пацієнтів з бойовою травмою;

б) оперативна діагностика існуючих захворювань серця та судин у студентів, визначення ризику їх маніфестації та виникнення ускладнень їх перебігу у майбутньому;

в) забезпечення об'єктивного контролю успішності процесу фізичної та психологічної реабілітації військовослужбовців силових структур.

Матеріали та методи. Дослідження проводилися за допомогою портативного електрокардіографічного програмно-апаратного комплексу «Кардіоплюс П» НВП «Метекол», м. Ніжин створеного в інституті кібернетики ім. В.М.Глушкова у співдружності з лікарями ГВМКЦ «ГВКГ». За допомогою вищеописаного комплексу було обстежено 84 особи, які навчаються на першому курсі вищого навчального закладу. Обстеження зазначеної групи проводилося двічі – під час вступної компанії та через 10 місяців навчання. Тривалість реєстрації ЕКГ становила 3 хв.

Динаміка комплексного показника функціонального стану (КПФС) оцінювалася в порівнянні з попередніми результатами отриманими під час вступу до ВНЗ. Так, збільшення на 7% та більше визнавалося позитивною динамікою, зменшення на 7% та більше визнавалося негативною динамікою, зміни менш ніж на 7% відсотків свідчили про відсутність суттєвої динаміки.

Окрім аналізу результатів ЕКГ, у кожної особи збирався анамнез стосовно звернень до медичних закладів під час навчання з приводу захворювань внутрішніх органів. За даними анамнезу вони поділялися на 3 групи: 1) не зверталися; 2) зверталися, була надана допомога в амбулаторному режимі; 3) зверталися, були госпіталізовані.

Результати та обговорення. Під час обстеження зазначеної групи в період вступної компанії зазначені особи не пред'являли скарг на стан здоров'я і програмно-апаратним комплексом «Кардіоплюс П» не було виявлено патологічних змін морфології електрокардіограм, тому вони були визнані, як «практично здорові».

Під час повторного обстеження через 10 місяців зазначена група осіб знову підпала під комплексну оцінку функціонального стану організму, але за результатами електрокардіографічного дослідження у 3-х осіб виявлені порушення діяльності серцево-судинної системи, у вигляді поодиноких шлуночкових екстрасистол, у тому числі у одного з них – часті (більше 6-ти за хвилину). В той же час жоден з даних осіб, що навчається, скарг на стан здоров'я не пред'являв, відчуває себе задовільно.

За результатами КПФС, у 44 (52,38%) осіб не знайдено суттєвої динаміки, у 17 (20,24%) – позитивна динаміка, тобто організм не реагує на навантаження, у 23 (27,38%) – негативна динаміка, що свідчить про знижені компенсаторні можливості, і дані особи, з нашої точки зору, вимагають поглибленого обстеження та диспансерного нагляду і подальшої оцінки наявних навантажень. В той же час відмічається, що у більшості осіб (82 %) з негативною динамікою КПФС протягом минулих 6-ти місяців була зафіксована госпіталізація з приводу запалення легень.

Висновки.

1. Проведене дослідження довело можливість створення індивідуального профілю (паспорту) функціонального стану організму особи, яка навчається з метою об'єктивного контролю на протязі навчання. Такий профіль в залежності від динаміки наочно демонструє ступінь можливої компенсації на отримання навантаження, як порогову чи надпорогову величину.

2. Напрацювання показників індексів функціонального стану за особливо важкими професіями, які вимагають поєднаного

фізичного та нервово-психічного навантаження (працівники сфери транспорту, диспетчерська служба, військові, працівники АЕС тощо), надасть можливість своєчасно оцінювати стан організму.

3. Застосування показників функціонального стану організму надасть можливість встановлювати об'єм фізичного навантаження для визначення групи занять фізичною підготовкою і спортом школярів, студентів.

4. Диспансерне спостереження за особами з негативною динамікою комплексних показників функціонального стану організму надасть можливість оцінювати якість медичної та психологічної реабілітації.

4. Мобільність портативного електрокардіографічного програмно-апаратного комплексу «Кардіоплюс П» дає можливість використовувати його в медичко-санітарних частинах, закладах первинної медико-санітарної ланки, медичних закладах силових структур.

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ЗАХВОРЮВАНOSTІ ДИТЯЧОГО НАСЕЛЕННЯ НА АКТИВНІ ФОРМИ ТУБЕРКУЛЬОЗУ У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Шевченко О.С., Погорелова О.О., Черних М.В.

Харківський національний медичний університет

м. Харків, Україна

Захворюваність на туберкульоз дітей є одним з найважливіших показників епідемічної ситуації в країні.

Саме тому **метою** нашої роботи було оцінити динаміку захворюваності на активні форми туберкульозу серед дітей в Харківській області за 2015-2017 рр.